

انواع جاذبه‌ها و پراکندگی فلور ذخیره گاه زیستگه ارسباران

بر مبنای پهنه بندی اقلیمی و تحلیل لند فرمها

میراسداله حجاری^{۱*}، شهرام روستایی^۲، محمد قنبری^۳

^{*} mohamadghahbari@gmail.com

چکیده

ذخیره گاه زیستگه ارسباران با مساحت ۸۰۶۷۶/۵ هکتار در جنوب رودخانه سرری ارس و در ۶۰ کیلومتری شهرستان اهر و در غرب شهرستان کلیبر و در استان آذربایجان شرقی قرار گرفته است. با توجه به اینکه منطقه مورد مطالعه فاقد هرگونه آمار و اطلاعات می باشد لذا به ناچار از آمار ایستگاه هواشناسی اطراف منطقه استفاده گردیده است.

بر اساس آمار هواشناسی موثر بر منطقه و نقشه مدل رقمی ارتفاعی تهیه شده برای منطقه در محیط GIS (سیستم اطلاعات جغرافیایی) میزان بارش منطقه ۳۰۳/۹ میلی متر و درجه حرارت متوسط سالانه ۱۰/۸۴ و متوسط حداقل و حداکثر آن به ترتیب ۶/۳۲- و ۲۸/۸ درجه سانتی گراد می باشد. منطقه مورد مطالعه عموماً تحت تاثیر توده های هوایی قطبی، بحری و تروپیکال در زمستان و توده های مدیترانه ای و تروپیکال و قطبی در تابستان بوده که بر اساس طبقه بندی اقلیم های آمبرژه دارای سه اقلیم نیمه خشک سرد، خشک سرد و اقلیم ارتفاعات می باشد. به عبارت دیگر حدود ۴۰/۱ درصد منطقه را اقلیم نیمه خشک سرد، ۴۱ درصد خشک سرد و ۱۸/۹ درصد را اقلیم ارتفاعات تشکیل می دهد. اقلیم با خصوصیات کشتی لند فرمها پایه مطالعات هیدرولیکی و گیاهی منطقه را در بر می گیرد که با همگنی اندیکاتورهای آنها در منطقه مورد مطالعه غالب تنوع فلور در اراضی دامنه ای و تپه ماهوری با حاکمیت اقلیم نیمه خشک سرد بسط و تناور می گردند. لذا بر حسب حاکمیت اقلیم و تحول لند فرمها پژوهشهای انجام شده نشان می دهد که در عرصه جغرافیایی منطقه، ۸۳ خانواده و ۷۶۶ گونه گیاهی وجود دارند. مهمترین خانواده های منطقه Compositae (۹۶ گونه و ۱۱۲/۵۳٪)، Gramineae (۶۶ گونه، ۸/۶۲٪)، Papilionaceae (۵۴ گونه، ۷/۱۰۴٪)، Rosaceae (۶/۵۳٪) هستند و از نظر فرم بیولوژیکی ۵۱/۶۲٪ همی کریپتوفیت، ۲۸/۱۴٪ تروفیت، ۱۱/۴۱٪ فانرویت، ۶/۸۸٪ ژئوفیت و ۱/۹۴٪ کامفیت می باشند.

واژگان کلیدی: ذخیره گاه زیستگه ارسباران، سیستم اطلاعات جغرافیایی، طبقه بندی اقلیمی، لند فرم، فرمهای

بیولوژیکی فلور

^۱ - استادیار گروه جغرافیایی طبیعی، دانشگاه تبریز، نویسنده مسئول

^۲ - دانشیار گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه تبریز

^۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد، جغرافیای طبیعی، دانشگاه تبریز